

ELHUNYT DR. ÁBRAHÁM MARIANN (1933-2023)

I.

Ábrahám Mariann

<https://youtu.be/CuQL8tC-Mro> (47:34)

[https://www.parlando.hu/2023/2023-2/Ablonczy Tamas.mp3](https://www.parlando.hu/2023/2023-2/Ablonczy_Tamas.mp3) (1:04:53)

A YopuTube-film és az alatta megtalálható hangfelvétel 2023. február 18-án készült a Budahegyvidéki Református Templomban ÁBRAHÁM MARIANN búcsúztatóján.

II.

A Bartók Konzervatórium és a Zeneakadémia tanára 2023. január 31-én életének 90. évében távozott.

Ábrahám Mariann 1933-ban született Hódmezővásárhelyen. 1961-ben diplomázott a Zeneakadémián Kadosa Pál növendékeként, majd 1963–64-ben Drezdában Amadeus Webersinkétől tanult, 1971–72-ben a moszkvai Csajkovszkij Konzervatóriumban Jakov Zak vezetésével posztgraduális képzésen vett részt. 1989-ben Fulbright-ösztöndíjjal a chicagói Joseph Regenstein Library-ban végzett kutatást Varró Margit zongoraművész-pedagógusról, ennek eredményeként számos róla szóló cikket és könyvet publikált.

Az Országos Filharmónia művészeként folyamatosan adott szóló- és kamaraesteket, számos kortárs mű bemutatója fűződik a nevéhez. Mesterkurzusokat tartott, zsűrizett és továbbképzéseket tartott külföldön és Magyarországon.

1961-től 2011-ig a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola zongoratanára, valamint a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem gyakorlatvezető oktatója volt.

Munkásságát többek közt öt Artisjus-díjjal és Weiner Leó-emlékdíjjal ismerték el. (lfze.hu)

III. TANÁRUK LEHETTEM

Ábrahám Mariann és Borbély László Bartók zongoraversenyeinek felvételén. Borbély László partnerei a Savaria Szimfonikus Zenekar művészei voltak Kovács János vezényletével.
(Szombathely, 2022. március) (Borsos Mihály felvétele)

Amiről próbálok most néhány gondolatot leírni, tősgyökeres cáfolata a régi latin mondásnak: „Quem Dii odere, paedagogum fecere” – vagyis „akit az istenek gyűlölnek, tanítóvá teszik.” Sokan megcáfolták már ezt az állítást. Én ugyanezt teszem. Mindenekelőtt úgy gondolom, az ember tanít, de tanul is egyidejűleg. Tanítanak a magatartás, a szavak, a gesztusok, a tekintet, a kedélyek, a közösség, a környezet, ... Sorolhatnánk naphosszat. A művészetet, a *zeneművészetet* azonban tanítani nem lehet, csak létrehozása eszközeinek tanítása lehetséges (ámbar gyakran ez is sok nehézségbe ütközik).

Vannak alap karakterbeli tulajdonságok, melyek nélkülözhetetlen tényezői egy művészpálya elindulásának és kibontakozásának. Ilyen mindenekelőtt a nyitott rácsodálkozni tudás a kottafejekre. Egy ösztönös intelligencia, egy *türelemmel teli türelmetlenség* és megismerési vágy, törekvés arra, hogy meg tudjuk fejteni a hangok, a dallamok, a ritmusok, a formák, a tartalom jelentését. Hogy áll össze a nyersanyag, amíg műalkotás születik belőle, milyen belső erőket kell megmozdítani e cél elérése érdekében,

méghez a fáradhatatlan munkakedvvel, kritikusi szigorral, újra és újra megújuló igényességgel.

Ábrahám Mariann (Szombathely, 2022. március)
(Borsos Mihály felvétele)

E tényezők folytonosságának biztosításában játszik szerepet a tanár személye. Az én tanári működésem évtizedei alatt kiemelkedően sok és különleges tehetséget taníthattam. A sokféle képességű növendék megtanított arra, hogyan kell mondanivalómat többféleképpen is közölni tudni, hogy eredményt érjek el.

Ritka adománya egy tanár életének, ha érintheti egy másik, rá bízott ember lelki-szellemi fejlődésének útját, elnyerheti bizalmát és segítheti életének nehéz pillanataiban. Adni tud valamit, amit más talán kevésbé. Nem is említve azt, ha évtizedek múlása után is életben marad egy emberi kapcsolat, amelyről feltételezhető, hogy nem csak a tanár számára volt és van jelentősége, hanem kölcsönös.

Kovács János Bartók zongoraversenyeinek felvételén (Szombathely, 2022. március)
(Borsos Mihály felvétele)

Kovács János első tanítványaim egyike volt kezdő tanárként 1964-68 között. Borbély Lászlót 1998–2002 között tanítottam. Mindkettőjük életében a legfontosabb helyet foglalta és foglalja el a zenével való foglalkozás. János tanulmányai kezdetén zeneszerzést tanult, emellett zongora szakra járt. Ma már – mint köztudott – nemzetközileg elismert karmesterként működik. László, mint zongoraművész fiatal kora ellenére a világ több jelentős pódiumán megfordult. Már serdülő gyermekkorukban – melynek tanúja lehettem – kihívást jelentett számukra a legnehezebb remekművek megtanulása, sőt természetes igénnyé vált az e művekkel való megmérettetés a pódiumon is. Különleges alkalom, hogy most részese lehetek szakmai együttműködésüknek, amelyben közösen gondolkozva szinte szavak nélkül értik egymást. Feltételezhetem, hogy tanuló éveik alatt valamit jól tettem, mert a hasonló érdeklődés, az egymás véleményébe vetett kölcsönös bizalom, ízlés, igény szelleme hatja át együttes munkájukat. Bartók három zongoraversenyének lemezfelvétele – melyből az első versenymű lemezre vételénél jelen lehettem – alkalmat ad számukra a bartóki világ mély titkainak közös megfejtésére. A Savaria Szimfonikus Zenekar kiváló, professzionális partner volt ebben a munkában.

Csoportkép a közreműködőkről: Kovács János, Borbély László és a Savaria Szimfonikus Zenekar (Szombathely, 2022. március)
(Borsos Mihály felvétele)

Dr. Ábrahám Mariann (DLA), zongoraművész-tanár

MARIANN...

Ábrahám Mariann és Borbély László (Pasadena, 2002. november, a Los Angeles-i Nemzetközi Liszt Zongoraversenyen)

Küzdök magammal... Napok óta hánykolódnak bennem a különféle gondolat-foszlányok, de sehogy sem akarnak összeállni egésszé. Nekrológot akarok írni, holott meggyőződése, hogy ennek Te egyáltalán nem örülnél. Sőt, a legmélyebben éreznéd sértve magad miatta. Amikor a Rád annyira jellemző művészi nagyvonalúsággal „távoztál” az Élők sorából, igazság szerint csak egy dolog döbbsentett meg: mióta ismertelek, úgy tűntél, mint akin nem fog a megmásíthatatlan Isteni törvény, nevezetesen: a Halál. Te, aki minden körülmények között – inkább saját gyengeségedet is maximálisan leplezve – tetted a dolgodat, s tetted ezt a legkevésbé magadért: sokakkal ellentétben Te másokért is tudtál áldozatot hozni, de mindezt úgy tetted, ahogyan csak az igazán „nagyok” szokták: sosem látványosan, egyszer sem „szerepelve”, hanem: *a rejtekben maradván*. Vagyis minden formaságot mellőzve, ugyanakkor saját tartásodban soha meg nem inogva.

Mennyire utáltad a „nénizést” – „úgy beszélsz velem, mint egy óvodással” – mondtad pár hete, de szemeid sarkában akkor is a humor bújkált, ahogy korábban is, mindig. Mennyit, de mennyit emlegettük azt az estét, amikor (országos versenyre készülve) visszahallgattuk Soproni József *Jegyzetlapok* című sorozatából az *Etűd violinkulcsban* című igen rövid, ám (főleg egy konzisnak, aki én akkor voltam), annál nehezebben megfejthető művet. Az este végül szünni nem akaró nevetésbe torkollt, lévén a felvétel egy, a felismerhetetlenségig elkapkodott zenei torzszülött volt. Te azonban megtanítottál arra, hogy a hibáimon ne keseregjek, hanem okuljak belőlük. „Lacikám, csak humor legyen az életben” –

mondtad sokszor. Irtottad a pedantériát, ami rám aztán igencsak jellemző volt. Nálad azonban csakis a mélyről jövő természetességnek volt esélye. Te ugyanis mindig, minden formaságon átláttál – „Lacikám, nem kell a protokoll” – mondtad sokszor. Most, hogy pár nappal ezelőtt kivajúdott mondataimat (egyesével, *szisztematikusan!*) törlöm, illetve újra írom, ismét érteni vélem, miről is beszéltél. Úgy voltál példakép, hogy a legkevésbé sem akartál azzá válni, ez igencsak távol állt Tőled. Gyakran a legélesebb szikét használtad – és mennyire jól tetted! Sok kudarctól óvtál meg ezzel. Én pedig, az örök-későn-érkezők lelkiületével az utolsó hónapokban kezdtem csak fogni azt a frekvenciát, amelyen barátsággá kezdett érlelődni ismeretségünk. Ehhez persze nagyban hozzájárult a közös négykezes-fellépés a FUGÁ-ban, az együtt átélt Soproni-lemezfelvételek örömei – s gyötrelmei, nem utolsósorban pedig a tervek: Brahms kétfonós *Szonátája*, együtt, melyet külön-külön ugyan játszottunk, együtt viszont csak terveztük, hogy előadjuk. Pedig még januárban is megígérted, hogy tényleg eljátsszuk! Aztán bölcs jelenléted Bartók Első zongoraversenyének felvételekor Szombathelyen példátlan maximalizmusodnak és beleérző képességednek köszönhetően. Azon a lemezfelvételen, melyért azóta is hálával tartozom Neked is – ahogyan természetesen egykori diáknak, Kovács János karmester barátomnak is. És szemeidben megcsillanó könnyeid, amikor Schumann C-dúr Fantáziájának koncertfelvételét hallgattuk, amit elvittem Neked... És amikor egyáltalán nem szokványos instrukciókkal láttál el; ha a munka alóli „feloldozásra” vártam, a Bibliát parafrázeltad, mondván: „Lacikám, vedd fel a kereszted és kövess engem, ez enélkül nem megy!” – értetted ez alatt a napi gyakorlás sokszor keserves igáját. És ezt akkor halálos komolysággal mondtad; nem volt, mert nem lehetett apelláta. Máskor túlbuzgalmamat, meddő aggályaimat vérbeli pedagógusként felismerve küldtél el az erdőbe, hogy fejben gyakoroljak, miközben én látványosan meg akartam volna felelni és mintegy *kikövetelni* Tőled a dicséretet! Ez Nálad sosem vezetett eredményre. És hogy hallgatod meg a Bartók másodikat? Meg kellett volna várnod azt is, hiszen egész nyáron nem hagytam volna Neked nyugtot... Kit fogunk Jánossal behívni a próbáinkra?

Ha most látnád, mivel foglalkozom, lakonikusan csak ennyit mondanál: „Hagyd ezt el, Lacikám, ez nem fontos”. És tényleg, visszamenőleg kezdek ráébredni arra, hogy a sok együtt átgyakorolt óra ellenére Te valami olyat tanítottál, mely tanulás nélkül – mintegy intravénásan – egyből a véráramba hatolt. Lehet, hogy a zongoratanulás a lélekben dől el?

Nyugodj békében, Mariann! Szeretettel: (Borbély) Laci

FUGA koncertek: Születésnap hangverseny a 90 éves Soproni Józsefnek
<https://www.youtube.com/watch?v=GKpJ6if7Hvg&t=1572s> (41:55)

Ábrahám Mariann – zongora, **Borbély László** – zongora, **Darázs Renáta** – szoprán, **Wilheim András** – zongora

Program:

0:30 Soproni Józsefet köszönti **Wilheim András**
3:06 Tizenkét négykezes zongoradarab (2017) - részletek **Ábrahám Mariann** –
zongora **Borbély László** – zongora
18:45 Emléklapok – huszonhárom zongoradarab (2018/2020) – részletek **Borbély László** –
zongora
29:15 Kilenc tétel a Dalok Hermann Hesse verseire című sorozatból (2020)
Darázs Renáta – szoprán **Wilheim András** – zongora A koncerten valamennyi mű
ősbemutatóként hangzott fel.

VI.

VISSZAEMLEKEZÉS ÁBRAHÁM MARIANNRA

Ábrahám Mariann olyan kivételes tanár egyéniség volt számomra, akinek a hatása több évtizeden keresztül és mind a mai napig beépült a zenei mindennapjaimba, tanításomba, gyakorlásomba, a munkához való hozzáállásomba. Sok év távlatában is jelen van az a zenei és pedagógiai mentalitás, amit tőle tanultam.

Életének mozzanatait, állomásait, melyeket vele együtt átélhettem, vagy amelyekről csak beszélt nekem, olyan mozaikok és élménybuborékok, melyek ma már mind filmszerűen jelennek meg számomra, ha rágondolok. Mariann Néni megdöbbentő halálhírével ezen emlékek sokasága jött elő bennem váratlanul, megállíthatatlanul.

Tanítványai körében egy baráti összejövetel után
(Marczi Mariann családi albumából)

Az emlékek közt vannak egészen banális és egyszerű hétköznapi dolgok is, szerethető apróságok, érdekességek, és vannak köztük életreszóló iránymutatások is.

Majdnem mindene volt a tanítás. Óriási felelősségérzettel tanította a 14-18 éves korosztályt, konzis tanítványait és Tamásiban rendszeres mesterkurzusának résztvevőit. A majdnem minden figyelmét felemésztő tanítványok mellett a másik mindene volt a gyakorlás, melynek gyümölcsei cd felvételek, rádiófelvételek és szép koncertek. De mindene volt férje Nagygyörgy Sándor fotóművész, képzőművész hagyatékának rendszerezése is. Mindene volt az alsófokú zeneiskolák zongoraoktatásának támogatása, főként a kortárs zene területén, ezt fémjelzi az Unesco-díjas video sorozata zeneiskolások közreműködésével. Mariann Néni bármit csinált, azt nagyon nagy odafigyeléssel, alapossággal, kitartóan és kifogyhatatlan lelkesedéssel végezte. Komoly nő volt, de akik közelről ismerhették tudják, milyen remek humora volt és mennyire felszabadultan tudott nevetni is.

Tanítványait nem csupán a konzervatórium tantermi keretei közt tanította, hanem otthonába is elhívta, a koncertek vagy közös órai hangfelvételek közös visszahallgatása és megvitatása után zsúrt tartott a tanítványokkal pihenésképpen. A közös szendvicskészítésekben is az alaposság, mint alaptulajdonsága jött elő. „A vajaskenyeret a szélén is meg kell kenni vajjal!” – ez minden ilyen alkalommal a lelkünkre kötötte. Ez is a párhuzamot erősítette a zenei alaposságával. Csalhatatlan érzéke volt a darabok nehezebb részeinek feltisztításához,

megtámogatásához és a gyakorlásra adott receptjei rendkívül hatékonyan működtek. Szerette a nehéz vajkrémes süteményeket és a virágokat. Könnyű volt egy-egy ilyen zsúrra találó ajándékot hozni hozzá. (fotó mellékelve tanítványai körében)

Számomra sorsfordító volt a vele való találkozás és a sokévi közös munka, tanítványaként majd kollégaként. Emlékszem, az első vele való zongoraórára egy már meglehetősen sokat gyakorolt Chopin etűdöt vittem Op. 25, No. 11-es amoll „Vihar” etűdöt. „Rengeteg munkád van benne” – mondta, miután eljátszottam. Ezzel a mondattal életreszóló szövetséget alapozott meg kettőnk között. Ugyanis addigi 14 életévem során először fordult felém valaki a munkámat komolyan véve és elismerve. Gyümölcsöző közös munkálkodásunk eredményeképpen ezt a zeneművet vizsgán, fesztiválokon és versenyeken is előadtam. A legnagyobb dicséret tőle ez volt: „Mariannkám, kifogástalan volt az etűdöd!” Mindez azt is mutatja, mennyire pontos érzéke volt a tanítványait lelki értelemben is átlátni. Nem egyszerűen zongoratanulás folyt nála, ennél sokkal több. A személyiség teljes körű gondozása zajlott mindennapi szinten. Később ennek módjáról sokat tanulhattam tőle tanárként is, amikor rendszeresen hívott helyettesíteni vagy zeneakadémiára felvételiző tanítványai mellé kért meg együtt gyakorló órákra. „Tanítsd meg őket gyakorolni!” – kérte.

Pontosan tudta mikor kell még több munkát és alaposabb megfigyelést, alaposabb gyakorlást elvárni valakitől, és mikor kell átfordítani a figyelmét a pihenésre, erőgyűjtésre egy-egy megmérettetés előtt. Bizonyos munkafázisokban az átélt gyakorlás helyett kifejezetten hűvös és tárgyilagos gyakorlásra hívta fel tanítványai figyelmét. „Vacakolj vele!” – mondta. Vagy „Csak oldalakat gyakorolj belőle!” Abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy engem nem csak a tanévek során, hanem gyakorlatilag egész nyarakon át is tanított. Nyáron a budai Tanítóképzőben kaptunk termet gyakorláshoz és órákhoz, versenyekre felkészüléshez. Ilyenkor maximalizmusa nem ismert határokat. A látszólag sima futamokban is éles szemmel észrevette, ha a legkisebb „bizonytalanság van benne”. És addig segített amíg a felszabadult és gondtalan előadásig eljutottunk. „300%-ra kell tudni valamit ahhoz, hogy 100%-ra sikerüljön” – vallotta.

A fejben gyakorlás módszerét tőle és rajta keresztül megismert Rév Líviától egyaránt elsajátíthattam, bekapcsolódva így azon szellemi és pedagógiai tapasztalatok láncolatába mely Varró Margittól eredeztethető. A tanári naplóírás Mariann Néninek is mindennapi kenyeré volt. Több év távlatában is visszakereshető volt egy-egy elindított folyamat, melynek beérésekor visszalapozhattunk a kezdethez. Roppant tanulságos volt naplójegyzeteivel

szembesülni és írásos visszatükrözésben látni bejárt utat. Nagyon szerettem nézni az írását, hegyes betűit, de összképében szép és rendezett írását. Átlátszó vékony hegyű fekete vagy kék filctollakat használt, benne a festék szapora mozgással lötyögött a gömbölyded ujjak közt, mikor írt.

Kéztartása, és totálisan precíz billentése nagyon maradandó emlék, ékes példa. Tulajdonképpen a Szovjetunióban töltött évei alatt a szovjet zongoratanítási metódus és a Varró Margit által felhalmozott tudás ötvözetéből szűrte le a saját metódusát. Ez felbecsülhetetlen érték és tudás volt. Sokat mesélt nekem a Moszkvában töltött tanuló idejéről. A hospitálásokról a Gnyeszin Intézetben és Csajkovszkij Konzervatóriumban. Arról, hogy hogyan gyakoroltak ott a csodagyerekekkel az asszisztens gyakorlótanárok. 2017–2018-ban heti rendszerességgel sétáltunk együtt a lakása közelében a játszótéren, miközben középső gyermekem a közelben balettórán vett részt, legkisebb gyermekemet pedig babakocsiban tologattuk. E séták során említette azt is, hogy egy-egy hospitálással töltött délután után felszállt taláломra egy-egy trolibuszra Moszkvában és össze-vissza utazgatott vele a városban, miközben az ablakon kinézve pihent, ugyanakkor leszűrte, leülepítette magában a tanultakat.

Hogy mennyire fontos ihletforrás volt számára a szovjet zongoraiskola, mutatja az is, hogy Richter, Szokolov és Leonszkaja koncertjeire vitt magával. Ezeket a koncerteket alaposan megbeszéltük, és ahogy magyarázott az egyes zongoristák előadói stílusáról, felért több zongoraórával. Azt hiszem, elemzése során leginkább azt helyezte fókuszba, hogy bizonyos hangszínek létrehozásához milyen konkrét kéztartással és izomtónussal áll hozzá egy-egy előadó. Ennek megvilágításával próbált tanítani.

Kiskamaszként néha egy-egy fontosabb szereplés előtt fájt a gyomrom, erre is tökéletes mondattal adott megoldást. „Mariannkám enned kell fellépés előtt. Ha fáj valamid, munkát kell adni annak a testrészednek, akkor majd nem fog fájni, elfoglalja magát!” És hogy mennyire igaza volt, ezzel a nagyon egyszerű, mégis elsőprő erejű mondatával tulajdonképpen abszolút kiiktatta ezt a problémámat. Azóta is bármiféle csírájában mutatkozó testi nyavajához ezzel a módszerrel állok hozzá és mondhatom, általában kutya bajom.

Időnként vitt más tanárokhoz is, hogy ő maga is külső szemlélőként figyelhesse meg működésemet tanulási szituációban. Barátnőihez-kolléganőihez: Hambalkó Edithez és Krauze Annamáriához, Ljudmila Lazarhoz mentünk órákra. Önzetlen volt e téren, mint minden téren.

Amikor Kocsis Zoltán mesterkurzusán játszottam a Zeneakadémián, melyet Kroó András filmfelvételre is rögzített, Mariann Néni eljött kíváncsian. Pedig akkoriban már nem tartott nekem órákat, teljesen kollegiális viszonyunk volt addigra. De kíváncsiságból eljött, mivel szóltam neki, hogy egy olyan Bartók művet fogok játszani, amit először konziban vele tanultam. (Bartók 10. bagatell). Ezt a kirobbanó és eruptív kezdetű darabot Kocsis úgy instruálta, hogy „játszd úgy, mint egy őslény”. Erre Mariann Néni a kurzus végén védelmébe vett és azt mondta Kocsisnak: „Zoli, de hát, ha a Mariann 40 kiló vasággal, akkor, hogy legyen őslény?” Kocsis pedig azonnal rákontrázott: "Akkor erre az a megoldás, hogy most átmegyünk a Fészekbe szarvaspörköltet enni!" Átmentünk. Felejthetetlen beszélgetés részese lehettem e rögtönzött meghívás nyomán.

A magyar zongoraiskola óriásaitól tanulhattam, beleértve zeneakadémiai tanárait is. Az, hogy a kamaszkor legmeghatározóbb szakaszában Mariann Néni vezetett a zenetanulásban, végtelen hálával tölti el a szívemet, és arra bizonyosságra ébreszt rá, hogy a sorsom a leginkább neki köszönhetően fordult a koncertezés és tanári pálya felé.

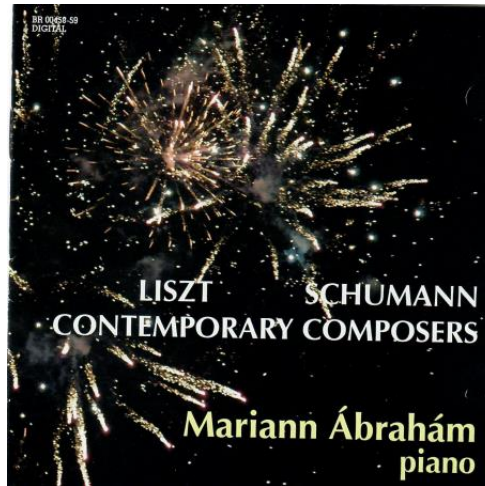
Marczi Mariann, Ábrahám Mariann tanítványa,
a Zeneakadémia (Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem) tanára

VII.

BÚCSÚSZÓ ÁBRAHÁM MARIANNHOZ

Sokan ismerhettek nálam közelebből. Ők hivatottak pályaértékelő nekrológot írni. Akik tanultak Tőled, tanárkollégáid voltak, akiknek megadatott sokszor, rendszeresen a társaságodat élvezni. A kettőnk talán nem kevés, de most utólag kevésnek érződő találkozásából két alapemléket őrzök.

Az egyik a hivatástudatod. A bármiféle szerepjátékot mellőző odafordulás tanítványhoz, zeneéletbeli ügyhöz, zeneszerző baráthoz – feltétlenül kiemelendő ezek sorából Soproni József, akinek örökös szószólója, hangokban és szavakban hirdetője voltál.

Hollós Máté: 1 vagy 10 zongoradarab

[I. tétel \(0:43\)](#)

[II. tétel \(0:40\)](#)

[III. tétel \(0:40\)](#)

[IV. tétel \(0:48\)](#)

[V. tétel \(0:50\)](#)

[VI. tétel \(1:08\)](#)

[VII. tétel \(0:31\)](#)

[VIII. tétel \(1:42\)](#)

[IX. tétel \(0:52\)](#)

[X. tétel \(1:07\)](#)

A másik a zeneértésed. Megtiszteltél azzal, hogy zongoradarab írására biztattál, amelyet egy rádiós hangversenyen tervezted bemutatni, s ezt meg is tetted (mi több, később lemezre vetted). Az 1 vagy 10 zongoradarab próbája különös élményemmé vált. Amikor összeültünk, tudtad a darabot, az együttlét azonban a keresésről szólt. Ezt inkább így? Vagy jobb lenne emígy? S ezek nem a bizonytalanság, különösen nem az új zene barlangjában való „tévelygés” kérdései voltak. Hanem a művészi közelítés pezsgő fantáziát mutató megnyilvánulása, a hogyan lenne a legjobb kitapintása. Az eredmény: a zeném lényegét jelentő beszédesség – kérésem és segítségem nélküli! – megtalálása. A tanárnő státuszába a pálya-primátus folytán már-már beskatulyázott személyiségből a vérbeli művész tartalom felbuzgása.

Köszönöm!

Hollós Máté

VIII.

AMIKOR A NAGYOK ELMENNEK...

Búcsúzunk dr. Ábrahám Marianntól a Zenetanárok Társasága zongoratoragozatának vezetőjétől

Ábrahám Mariann a Nagyok közé tartozott, azok közé, akiket nem lehet pótolni, akiknek a hiányát érezzük, akikre a haláluk után is emlékezünk, akik nyomot hagynak maguk után, akik tovább élnek a következő nemzedékekben is. Szakmai életútja tekintélyt parancsoló.

Mariann több évtizeden keresztül vezette a Zenetanárok Társasága zongoratoragozatát. 1996-tól az Európai Zongoratanárok Szövetsége (EPTA) magyar szekciójának elnöke volt.

A zongorapedagógia iránti elhivatottsága magával ragadó volt, professzionizmusa megkérdőjelezhetetlen. A neve fogalom a zongoratanárok körében Magyarországon, Európában és az USA-ban is.

A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanáraként az ott eltöltött évtizedek alatt sok kiemelkedő zongoraművész és művésztanár felkészítője, szakmai irányítója és jellemformáló tanára volt. Egykori növendékeivel találkozhatunk a magyar zenei élet különböző területein.

Pedagógiájában rendkívül fontos szerepet játszott a jellem, az egyéniség formálása és a széles látókör kialakítása, amely egy életre meghatározta az általa felnevelt művészek és tanárok további tevékenységét, előmenetelét és értékteremtő emberi hozzáállását.

Számtalan pedagógiai tárgyú könyv, cikk, riport, beszéd és tanulmány látott napvilágot tollából. Varró Margitról írott könyvei a zongoratanítás alapjait tartalmazzák, míg a Muzsikában, és a Parlandóban megjelent többszáz zenepedagógiai tárgyú cikke, tanulmánya és kritikája fáklyaként mutatja a tradíciókban gazdag, de az újszerű felfogás felé vezető utat a zenepedagógusoknak országon belül és határainkon kívül.

A nemzetközi és hazai zenepedagógiai konferenciák állandó részt vevője volt. Konferenciák előadójaként a magyar zenepedagógiát a legmagasabb szinten képviselte külföldön is. *(a teljesség igénye nélkül csak néhányat említve: 1983 - Győr, 1987 - Budapest, 1990 - EPTA Budapest, 1997 - Szombathelyi Nemzetközi Bartók Szeminárium, 1989 - USA (Manitowoc, Pittsburgh, Boston-Harvard), 1991 - Budapest, japán-magyar konferencia, EPTA konferenciák: 1991 - Románia, 1992 és 1997 - Németország, 1994 - Belgium, 1996 - Oroszország, 1996*

- Nemzetközi Fulbright konferencia, Budapest, 1998 - Nemzetközi Varró Margit Szimpózium, Gödöllő. mesterkurzusokat, előadásokat tartott az USA-ban és az EPTA konferenciákon).

Varró Margit pedagógiájának föltétlen híveként és követőjeként Ábrahám Mariann létrehozta a Varró Margit Alapítványt, támogatást nyújtva a fiatal pedagógusok szakmai elismeréséhez és fejlődéséhez, utat nyitva a pedagógiai szakirodalom szélesebb körű publikálásának, háttérrel biztosítva pedagógiai tárgyú konferenciák szervezéséhez és lebonyolításához.

Mint zongoraművész-tanár a kortárs magyar zene leglelkesebb propagálója volt. Durkó Zsolt, Soproni József, Kocsár Miklós, Kurtág György, Kadosa Pál, Lendvay Kamilló, Mező Imre, Sári József, Balassa Sándor, Papp Lajos és sok más kortárs magyar zeneszerző műveinek leghívebb tolmácsolójaként szinte megfertőzte a fiatalabb generációkat e művek és a mai magyar zene iránti szeretetével. Szervezésében évtizedek óta folyt az a felbecsülhetetlen értékű munka, amely megismertette és megszerettette a zenei képzés minden szintjén tevékenykedő tanárokkal és diákokkal a kortárs magyar zenét és azt a koncertélet és a pedagógia szerves részévé tette.

A Zenetanárok Társaságán belül kifejtett fáradhatatlan tevékenysége felbecsülhetetlen érték. Európai hírű, gondolkodó muzsikus volt, aki a zongorapedagógiának élt. Emlékét megőrizzük.

Ruszinkóné Czerman Cecília

IX.

ELMARADT TELEFONHÍVÁS

(Egy rendhagyó személyes emlékezés Ábrahám Mariannra)

Drága Mariann, néhány hónapja hívtalak telefonon, amikor éppen családi gyászoddal, fájdalmaddal, bánatoddal küzdöttél. Nagyon örültél nekem, de hárítottál, hogy most ne... majd később... Megbeszéltük, hogy hívlak és mindenről beszámolok...

Éppen el akartam mesélni, mi minden öröm és bánat ért mostanában engem is. Téged minden mindig érdekelt. Sokszor velem örültél, drukoltál, gyászoltál.

Öröm, siker, bánat és fájdalom..., jutott nekem is javából, s Te megértetted, mert adatott belőle Neked is bőven művészi, tanári pályádon és családi életedben egyaránt.

Sorolni akartam Neked a közös régi emléinket, megköszönni a bátorítást, a támogatást, hogy, habár nem voltam a tanítványod, mégis szakmai támogatást adtál a tanári munkámhoz, „felhívást keringőre”, hogy igenis csinálni kell, hogy játsszunk, versenyezzünk, tanítsunk, szerepeljünk, hogy legyen kapcsolat vidék és főváros között, tegyünk ezért együtt meg mindent, hogy társad lehettem elképzeléseidben, hogy menjek Veled Veszprémbe Grieg zongoraversenyre zsűrizni, hogy csináljunk hangverseny sorozatot zeneiskolásoknak, hogy legyen video- sorozat ebből,- lett is...Unesc- díjas..., – hogy írjak cikkeket a Parlandóba, játsszunk négykezeseket rádiófelvételre kortárs művekből Tari Emőkével, bátorítottál, hogy vegyek részt a Zeta választmányában és elnökségében, minél aktívabban, hogy vigyük a növendékeinket a Bartók-házba, a Zeneakadémia pódiumára, a Régi Zeneakadémiára, a kamerák által a nagyvilágba.

Lenyűgözően nagy lendülettel dolgoztál, éltél, tettél a zeneoktatásért.

Hittél bennünk, a kollégáidban, a növendékekben, a zenetanítás erejében. Emlékszem az első megcímzett borítékokra, levelekre, amiket együtt küldtünk országszerte a kollégáknak, lelkesítő meghívóként, hogy tegyünk meg mindent a zeneoktatás jövőéért és növendékeinket állítsuk pódiumra magyar művekkel, minél több helyen, szerte a világban. ...s oly sok emlék eszembe jut még erről...

Sok mindenre szerettem volna még emlékezni Veled és mindent megköszönni, amire nagyon készültem, de ma egy váratlan, fájdalmas üzenetet kaptam... - hajnalban végleg itt hagytál bennünket. Drága Mariann, a telefonhívás elmaradt...

Balázné Szatmári Éva zongoratanár, igazgatóhelyettes

HÍVEN ÉS BÁTRAN

Neszleányi Judith

MOZZANATOK ÉLETEMBŐL

Dr. Ábrahám Mariann

ZONGORAMŰVÉSZ, ZENEESZTÉTA

Szirányi mester osztályában
ismertelek meg
a „Konzi” bejáratánál és
azóta is fogod a kezem
a zene szárnyán át –
és fonod a harmóniák
színes szálait –

„Egy kortárs szemével” nézve
életemved inspiráló –
minden muzsikusként, aki
nem fél egy életet áldozni
másoknak átadni azt a
sokrétű tudást:
Szeretettel.

Neved mindenütt felbukkan
„több világ rész” zenészeként
az enciklopédiákban
és a hangfelvételek
címtáiraiban –

Mesterséged címere a kitartás,
minden más kritika ellen
a magadét vallod híven
és EZT tanítod nekünk
minden koncerteddel –

Tudásod nem kérkedő, de
új utat mutat tanítványaidnak –
Mint zenetudós, írásaidból
egy új szemszögből halljuk
kérdelhetetlenül pontos és
fontos meglátásaidat –

Szorgalmad, tehetséged, életemved
a Magyar Zene Nemzeti Kincse!
hazádhoz hű maradtál
de a külföldet is járod –
hozzáértéssel
példát mutatsz
példátlanul!

Kortársaid szerzeménye vonz
és lengeted a zászlót
az ő nevükben is –
az új, a szép, az érdekes
művek muzsikáját
tolmácsolod –

Mindig őszinte és szerető szívvel
fogtál a munkához híven, és
a művészetnek szentelt élet
áldozatokkal teli napjainak
minden gyümölcsével
elnyerted hazád és barátaid
osztatlan
elismerését!

*Áldást Békességét!
hűséges szeretettel
Melitód*

XI.

„KÖSZÖNÖM, HOGY FIGYELTÉL RÁM EGÉSZ ÉLETEDBEN.”

A múlt század elején Nevelőapád, az imádott „Apuka” hatévesen az én édesapám mellett koptatta a padot a nagyszokolyi iskolában, és életre szóló barátok lettek. Így aztán nem csoda, hogy Te is születésem óta ismertél, 8-9 évesen már lelkesen jártam a koncertjeidre (ó, az a tündéri humorod, amivel diplomakoncerted után reagáltál a tízéves kisfiú ügyetlen bókjára! pedig szívből jött, a Muszorgszkij tényleg óriási élmény volt!). Szóval magától értetődött, hogy Te taníts zongorázni. Aztán...

Ami történt, biztosan nem a legnagyobb pedagógiai sikered, de aligha a legkisebb. Ugyanis úgy másfél év után rövid úton kidobtál. Ahogy hüledező Anyámnak magyaráztad, az rendben lenne, ha botfülű és sonkaujjú lennék, akkor nemes kihívás lenne a lehetetlent felvállalva valamit mégis belém csepegtetni. De nem – csak mérhetetlenül lusta voltam gyakorolni, és óráról órára pusztá blattolással igyekeztem megúszni a dolgot. Márpedig ezt a hozzáállást nem tűröd, ehhez nem adod a neved.

Pedagógiai siker? Igen. Én ugyanis dúltam-fúltam („engem nem lehet csak úgy kidobni!”), majd hamarosan leültem, és „bosszúból” elkezdtem rendszeresen gyakorolni, sokat. Jó pár évig kerültelek (noha férjed, Sanyi akkor már barátom-mentorom volt, Te „Mariann néni” maradtál), majd a hetvenes évek elején megtört a jég, újra mertem Előtted zongorázni, és mi is jó barátok lettünk. Ezt pecsételték meg a hosszú órák, amikor a Konzi 9-es termében végig játszottuk (főleg Te, de én is igyekeztem...) például a Mozart-szimfóniák négykezes átíratait. Örökké hálás leszek érte. Mint ahogy annyi minden más segítségért, jó szóért is.

Aztán eljöttem Magyarországról, de a zene örökre híd maradt közöttünk. Köszönöm! Köszönöm, hogy valahányszor hazajöttem, mindig találtál időt, hogy beavass az épp folyó műhelymunkádba, türelemmel viselted, sőt bátorítottad hozzászólásaimat a félkész, formálódó darabokhoz, és sete-suta, de belülről hiteles kritikámat olykor még el is fogadtad. Köszönöm az Op. 111-et a Kadosa-teremben, a Schwalm-élműsört a kis szoba Rolandja után a 6-os stúdióban is, és a többi – örök bánat, hogy technikai okok miatt ezek nem kerülhettek fel a Youtube-ra. Köszönöm, hogy annyi sok kiváló muzsikussal mellett engem, a szakmaidegen műkedvelőt is méltattál annyira, hogy a megértés, megtanulás és megformálás gyötrelmeibe beavass, az utolsó percig.

És ha már a szakmaidegennél tartunk: véletlen-e, hogy a természettudományokba elkódorgottak közül nagyrészt fizikusokkal barátkoztál: Illy Jóska, Gyulai „Juszuf”, én...? Véletlen, vagy van valami titkos híd a zene és a fizika között, nagyon mélyen valami közös gyökér, amit csak az igazán tehetségesek éreznek meg – mint Te? Ha van túlvilág, jó lenne majd ezt megbeszélni, talán egy Schumann-kottát és a RoPP-ot lapozgatva...

„Átkozott nap, mikor zenére fogtál...” – írtam egyszer egy, de profundis időszakban, Chartreuse-ből. Pontosan értetted, miért írom, és a válaszod – mint oly sokszor – döntő volt, hogy a mélységből kikecmeregjek. Ha volt valaha „Du hebst mich liebend über mich” pillanat, ez biztosan az volt. Köszönöm, hogy figyeltél rám egész életedben.

Gábor

Gabor David
Stony Brook University
Department of Physics and Astronomy, C113
[Brookhaven National Laboratory
Physics Department, Bldg 510/c

XII.

BÚCSÚ ÁBRAHÁM MARIANN (1933 - 2023) ZONGORAMŰVÉSZTŐL.

Szerkesztő: Marton Árpád (Magyar Katolikus Rádió, 2023. II. 1., 23:30)

 [Hallgassa meg!](#)

Életének kilencvenedik esztendejében tegnap visszatért Teremtőjéhez a kiváló magyar zongoraművész és zenepedagógus, zongoristanemzedékek útnak indítója, Ábrahám Mariann. Sokoldalú muzsikus volt, aki a zongorajáték mellett a zenepedagógia és a zeneteoretika területén is maradandót alkotott nem csupán idehaza, de a tengeren túl is. Humanitása, örök derűje és bölcsessége mindenki számára életre szóló példát nyújtott, akit csak tanított vagy ismerhette. Ma este legszebb fölvételeinek segítségével ajánljuk a szeretetreméltó művészt Isten irgalmába. Robert Schumann és Liszt Ferenc Ajánlását követően Liszt Látomások című sorozatának első, fisz-moll darabját halljuk.

Ábrahám Mariann lírai alkata és professzionalizmusa Schumann Intermezzóinak föl vételén is jól kitapintható. Az első három szerzeményt halljuk az opus 4-es sorozatból.

Ábrahám Mariann zongoraművészi működésének jelentős hányadát képviselte a kortárs magyar szerzők műveinek bemutatása. Gyermekkori barátja, a nanofizikusként világhírré jutott Gyulai József két szerzeményével, a Scherzóval és a Rondeauval búcsúzunk a tegnap elhunyt kiváló magyar zongoraművésznőtől.

XIII. PORTRÉK MARIANNRÓL¹

¹ A képek forrása dr. Ábrahám Mariann honlapja: [Dr. ÁBRAHÁM MARIANN zongoraművész, zenetanár .../ http://www.abrahammariann.hu](http://www.abrahammariann.hu) és Dávid Gábor családi fotó albuma

Nagygyörgy Sándor, Ábrahám Mariann, Gyulai József és Kukán Eszter (1962 körül)

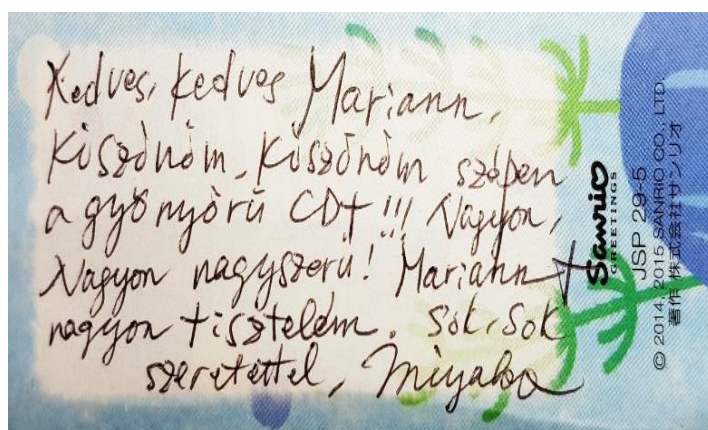
Leányával, Nagygyörgy Ágnessel

Ábrahám Mariann 80. születésnapján kisebbik unokája, Maarten van Kerckhoven, aki rockzenész és restaurátor, nagymamáját tanítja gitározni (2013)

Epsis Liossatossal, egyik kedves tanítványával Ábrahám Mariann Hollósy Simon utcai lakásában (1983–85 körül)

„Volt tanítványom: [dr. Miyako Furiya](#) (1943–2018)” (Á.M.)

Czene Ferencsel Gyulán

Rév Livia zongoraművész tanárral (2015 körül)

Lemezfelvétel közben Soproni Józseffel és Aczél Péter zenei rendezővel (2004 körül)

XIV.

ÁBRAHÁM MARIANN A BIATORBÁGYI PÁSZTI MIKLÓS AMI MESTERKURZUSÁNAK TANÁRA

A 2017/18-as tanévben, dr. Megyeri Krisztina zeneszerző, a Pásztai Miklós AMI (Biatorbágy) tanára, három mesterkurzust tervezett, melyet a Nemzeti Kulturális Alap segítségével meg is valósított.

**Ábrahám Mariann, Keveházi Gyöngyi és Eckhardt Gábor
zongoraművészek tanították a növendékeket:**

(Fotók: © Ágostházy Botond)

Dr. Megyeri Krisztinával a biatorbágyi mesterkurzuson

XV.

DR. ÁBRAHÁM MARIANN DOKTORI DISSZERTÁCIÓJA VARRÓ MARGIT ÉS SZEMÉLYÉNEK KORSZAKALKOTÓ JELENTŐSÉGE (2003)

[disszertacio.pdf](#)

XVI.

Könyvei:

Ábrahám Mariann. Varró Margit: Der lebendige Klavierunttericht (1989, fordítás)

Ábrahám Mariann. Varró Margit és a XXI. század: Tanulmányok, visszaemlékezések (2000, szerkesztés)

Ábrahám Mariann. Két világrész tanára Varró Margit (1991)

Ábrahám Mariann. Varró Margit és személyének korszakalkotó jelentősége (2017)

XVII.

ÁBRAHÁM MARIANN

ÖSSZEFOGLALÁS CIKKEK • FORDÍTÁSOK • SZERKESZTÉSEK

1973 – 2009

XVIII.
VÁLOGATÁS
ÁBRAHÁM MARIANN PARLANDÓBAN MEGJELENT ÍRÁSAIBÓL,
HANGFELVÉTELEIBŐL

ÁBRAHÁM MARIANN: ÖSSZEFOGLALÁS (1973–2009) I.

A zongoraművész-tanár korábbi írásai.

Máthé Miklósné Kéri Klári néni:

- Miért kiváló (1979/12.)

- Ami a metodika mögött van. (Beszélgetés Klári néni tanítványaival) (1980/12.)

- Miért is volt Ő kiváló? (1995/5-6.)

- Hatvanöt év tapasztalatainak összefoglalásaként Máthé Klára: Felkészítés a zenei pályára (1985/11.)

Cziffra György és a zongorapedagógia (1986/10-11.)

Gizi Néni... Fénykép nélkül villanófényben Kistétényi Melinda édesanyja „Tanárfüggő” Beszélgetés Dezső Mariannával, a tatabányai Erkel Ferenc Zeneiskola igazgatónőjével a 2004. március 5-6-i Komárom-Esztergom Megyei Zongoraverseny kezdete előtt és után (2004/2.)

Beszélgetés Major Edittel, a Budapesti Rácz Aladár Zeneiskola, AMI zongoratanárnőjével (2008/5.)

Beszélgetés Megyimóreczné Schmidt Ildikó tanárnővel a pécsi Liszt Ferenc Zeneiskola tanárával (2008/5.)

„Élményt adni”. Beszélgetés Keveházi Gyöngyi zongoraművésszel, a LFZE rendkívüli tehetségek osztályának tanárával (2009/2.)

„Ahol a kincs, ott a szíved is”. Beszélgetés Bokor Györggyel, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola korábbi igazgatójával (2009/5.)

Elisabeth Eschwé: Stanislavski-módszer a zongorajátékban. Tanítható-e a kreativitás? Fordította és közreadja: Ábrahám Mariann (2001/1-2.)
(2016/1.)

Tanulmánykötet Ujfalussy József emlékére (dr. Ábrahám Mariann)
(2015/4.)

Karin Wagner: „Szerelem, szerelem, átkozott gyötrelmem”. Kurtág György kapcsolata a magyar népzenevel. Fordította: Dávid Gábor, szakmailag ellenőrizte: Ábrahám Mariann (pdf)

(2015/1.)

Dr. Lantos Ferenc állandó kiállításának megnyitója Pécsen (2013. december 13.) (Az ismertetőt összeállította: Ábrahám Mariann)

(2014/1.)

Kadosa Pál Ifjúsági Zenei Fesztivál és a
Tóth Aladár Zeneiskola ünnepi tanéve.
Szívet-lelket gyönyörködtető hangversenvek (Ábrahám Mariann)

(2013/6.)

Dr. Ábrahám Mariann: Kétágú síp. Orbán György zeneszerző új zongoramű-
sorozatának bemutatója a szentendrei Vujicsics Tihamér Zeneiskolában, 2013. május 3-
án(pdf)
(2013/3.)

Beszélgetés Nádor György professor emeritussal a Nyíregyházi Országos
Zongoraversenyről (Dr. Ábrahám Mariann) (pdf)
(2013/3.)

ÁBRAHÁM MARIANN: ÖSSZEFOGLALÁS (1973–2009) II.
VARRÓ MARGIT NYOMÁBAN

*"Ábrahám Mariann markában száz évvel" (Magyar Nemzet – Művészszoba, (Hollós
Máté interjúja, Magyar Nemzet, 1995. I. 14.)

Élő zongoratanítás. „Nem módszerem van, alapelveim vannak, és az alapelveket
alkalmazom”. Péter Miklós beszélgetése a „Két világrész tanára – Varró Margit” című
könyvről és létrejöttéről a szerkesztővel és közreadóval, Ábrahám Mariannal

*Varró Margit nyomában (VI/1.) (1986)

*Varró Margit nyomában (VI/2.) (1987)

Varró Margit nyomában (VI/3.) Riportok a tanárral (1988)

Varró Margit nyomában (VI/4.) (1988)

Élő zongoratanítás - Zeneműkiadó - Hatvan év után, a magyar nyelvű kiadás előtt
(1989) (VI/5.)

Varró Margit nyomában (VI/6.) (1990)

*Nemzetközi Konferencia – Gödöllő. 1998. szeptember 1-4. Varró Margit Szimpózium

A XXI. század nevelője: Varró Margit (2003)

*Magyarok a nagyvilágban. Egy Varró Margit-tanítvány: Rév Livia (1990)
(2016/2.)

ÁBRAHÁM MARIANN: ÖSSZEFOGLALÁS MEGJELENT ÍRÁSAIBÓL
(1973–2009) III.

BETEKINTÉS A KÜLFÖLDI ZENEPEDAGÓGIAI MŰHELYEK MUNKÁJÁBA
Rövid ismerkedés a moszkvai Központi Zeneiskolával (Parlando, 1973/4., 8-13 old.)
(pdf)

„Zeneiskolai híradó” – Japánból... „én többet adtam nekik - szívet!” (Parlando, 1991/2.,
34-35. old.) (pdf)

„CON – TACT”. Az első magyarországi EPTA konferencia tanulságairól. Beszélgetés
Győrffy Sándornéval, Ábrahám Mariannal és dr. Gyimesi Lászlóval (Parlando, 1991/3.,
1-7. old.) (pdf)

EPTA. Klavierpädagogische Aspekte des 20. Jahrhunderts in Ungarn (Dokumentations
1992: EPTA - Sektion der Bundesrepublik Deutschland, 73.-86. p.) (*Először a
Parlandóban) (pdf)

EPTA konferencia – Budapest, 2000. augusztus 23-28. (Parlando, 2001/1-2., 2-3 old.)
(pdf)

EPTA Konferencia az interneten. Beszélgetés Zoltner Rudolf fal, a Fellegi Zongoraszalon
ügyvezető igazgatójával (Parlando, 2001/1-2., 68-69 old.) (pdf)

Michel Davidson: Mozart és a zongorista növendékek Magyarországon (Fordította:
Ábrahám Mariann) (Parlando, 2001/3., 75-76 old.) (pdf)

EPTA nemzetközi konferencia - Békés (Parlando, 2003/1., 2-3 old.) (pdf)

25 éves az Európai Zongoratanárok Szövetsége (Parlando, 2003/3., 34-35 old.) (pdf)

„Minden út Rómába vezet”. Rövid beszámoló az EPTA római konferenciájáról
(Parlando, 2005/2., 44-45 old.) (pdf)

EPTA Konferencia. Manchester (UK) (2005. szeptember 1-4.) (II/1) Parlando, 2005/5.,
14-17 old. (pdf)

EU Zongoraverseny - EPTA Konferencia Prágában (Parlando, 2009/5., 11-12. old.) (pdf)

Christine Brown: Purcell zongorán - EPTA Manchester (II/2) (Parlando, 2005/6., 10-17
old.) (pdf)

A Révkomáromi Művészeti Alapiskoláról (Parlando 2007/1, 41-44. old.) (pdf)
David G. Herbert, PhD: A virtuozitásról és zenei nevelésről online környezetben
(Parlando, 2009/4., 9-16. old.) (pdf)

(2016/3.)

ÁBRAHÁM MARIANN: ÖSSZEFOGLALÁS (1973–2009) IV.
ZENESZERZŐI ALKOTÓMŰHELYEK

*Kortárs zene az alsófokú zeneoktatásban (1992)

Kodály Zoltán zongoradarabjairól (2008) (pdf)

100 éve született Kadosa Pál (2003) (pdf)

Beszélgetés Balassa Sándor zeneszerzővel a zenetanítás jelenéről és jövőjéről (1994)

*Zongoraóra a szerzővel. Mező Imre 16 könnyű zongoradarab sorozatáról (1987) (pdf)

*Ghiribizzi – Hét könnyű zongoradarab. A kotta megjelenése alkalmával válaszol a szerző: Sári József (1994)

Lépésről - lépésre... zongorára, 4 kézre. Sári József új négykezes zongoradarab sorozatáról beszélget a szerzővel Ábrahám Mariann (1985) (pdf)

*Aki helyett a zene beszél. Soproni József 75. születésnapjára (Muzsika, 2005. október) (pdf)

Betekintés Soproni József alkotóműhelyébe. Beszélgetés a szerzővel a Jegyzetlapok című zongoradarab-sorozatról (1984) (pdf)

*Köszöntő helyett..."Jegyzetlapok" I. füzet Soproni József 60. születésnapjára (1990) (pdf)

Soproni József Jegyzetlapok zongorára és XIV. szonáta című művét 2 Hungaroton CD-korongon bemutatja és ismerteti: Ábrahám Mariann (2004) (pdf)

(2016/4.)

ÁBRAHÁM MARIANN: ÖSSZEFOGLALÁS (1973–2009) V.
J. S. BACH, A ZENETANÁR

- Johann Sebastian Bachról (I/1). Ahogy a kortársak látták (Parlando: 1985/8-9.) (pdf)

- Johann Sebastian Bachról (I/2). Ahogy kortársaink látják. (Képzelt beszélgetés egy televízió-film nyomán) (Parlando: 1985/8-9. (pdf)

- Amadeus Webersinke: Néhány gondolat J. S. Bach műveinek előadásához. (Fordította és közreadja: Ábrahám Mariann) (Parlando: 2001/1-2., 40-43 p.) (pdf)

(2016/5.)

ÁBRAHÁM MARIANN: ÖSSZEFOGLALÁS (1973–2009) VI.
ZENEPEDAGÓGIAI KOTTÁKRÓL, ISKOLÁKRÓL

- Edited by - Herausgegeben von - Közreadja: Csurka Magda

(Parlando 1993/2.)

- A 2006-ban megjelent két új zongoraiskoláról. Lakos Ágnes: A barátságos zongoraiskola I - IV. és Apagyi Mária: Zongorálom I-III. c. munkákról

(2016/6.)

ÁBRAHÁM MARIANN: ÖSSZEFOGLALÁS (1973–2009) VII.

W. A. MOZART, FREDERICK CHOPIN, LISZT FERENC

- Michel Davidson: Mozart és a zongorista-növendékek Magyarországon (Fordította: Ábrahám Mariann) (Parlando 2001/3.)

- Marjes Benoist: A Szfinx rejtélye. Rejtett számmisztika Chopin op. 28-as Prelűd-sorozatában (Fordította és közreadja: Ábrahám Mariann) (Parlando: 2001/3.)

- Technikai tanulmányok zongorára (III/1) (Parlando:1984/12.)

- Technikai tanulmányok zongorára (III/2) (Parlando: 1985/1.)

- Technikai tanulmányok zongorára (III/3) (Parlando: 1985/2.)

- Liszt és a zongorapedagógia Bertrand Ott könyvének bemutatása (Parlando: 1986/ 10-11.)

- Technical Studies for piano (Hungarian Music News, 1984 Vol. 1., No. 1-2, Summer 20-21 p.)
(2017/1.)

XIX.

ÁBRAHÁM MARIANN FELVÉTELEIBŐL

KÖNNYŰ ÉS NEHÉZ ZONGORADARABOK A XX. SZÁZAD ZENEI ÖRÖKSÉGÉBŐL

- Jean Sibelius: Virágok op. 85

- Farkas Ferenc: 3 burleszk (1940-41);

- Witold Lutosławski: Bukoliki (1962);

- Kadosa Pál: Pillanatképek op. 69, (1971);

- Soproni József: 2 darab a Jegyzetlapok IV. Füzetéből: Napfényben, Allegro néma billentyűkkel (1978);

- Lendvay Kamilló: 6 B. To B.(1995)

(2018/5.)

Varró Margitra emlékezve (1881

Varró Margitra emlékezve (1881-1978) (Ábrahám Mariann)-1978) (Ábrahám Mariann)
(2018/3.)

Ábrahám Mariann: Jean Sibelius: The Flowers - Virágok op. 85 (Finnország függetlenné válásának 100. és Jean Sibelius halálának 60. évfordulójára) (pdf)

(2017/6.)

Ünnepi ifjúsági hangverseny Balassa Sándor zeneszerző műveiből (Ábrahám Mariann)
(pdf)

(2017/3.)

Ábrahám Mariann (zongora) Schubert felvételei (A pásztorfiú a sziklán; –Liszt: Vándor éji dala; Esz-dúr zongoratrió II. tétel) // Hollós Máté: Éremművészet a zenében.

Részletek a szerző parlandóbeli sorozatából. Schubert kamaraművei (A-dúr szonáta Op. posth. 120 DV, 644 – I. tétel; c-moll impromptu Op. 90; f-moll moment musical, D. 780; Hová?; A kintornás; Vándor éji dala (2001–2010)
(2022/1.)

Ábrahám Mariann a 2023-ban évfordulós zeneszerzők műveiből zongorázik (F. Schubert, J. Brahms, E. Grieg, Sz. Prokofjev, B. Britten, Kadosa Pál, Lendvay Kamilló). Kamarapartnerek: Hambalkó Edit (zongora), Erdélyi Csaba (mélyhegedű) és Pleszkán Mariann (gordonka)
(2023/1.)

Kadosa Pál: Pillanatképek Piano: Ábrahám Mariann
(3:36)
(1972)

Soproni József: Jegyzetlapok, I. füzet, oktató kisfilm. (59:02)

Volume 1 - 1. Seconds (0:25)

Volume 1 - 5. Unison (0:20)

Volume 1 - 6. Expanding Melody (0:31)

Volume 1 - 7. March (0:19)

Volume 1 - 8. Accelerating Crotchets (0:29)

Volume 1 - 9. Preamble (0:37)

Volume 1 - 10. Tapping (0:25)

Volume 1 - 12. Counterpoint (0:28)

Volume 1 - 13. Giocoso (0:23)

Volume 1 - 16. Instead of a Choral (0:46)

Volume 1 - 17. Snapping Threads (0:28)

<u>Volume 1 - 19. Harmonies</u>	(0:29)
<u>Volume 1 - 27. Diary Notes</u>	(0:23)
<u>Volume 1 - 29. Aphorism</u>	(0:20)
<u>Volume 1 - 32. Raindrops</u>	(0:44)
<u>Volume 1 - 33. Notturmo</u>	(1:09)
<u>Volume 1 - 35. Ambling Verse</u>	(0:46)
<u>Volume 1 - 36. Capriccio</u>	(0:37)
<u>Volume 1 - 38. Toccata</u>	(0:25)
<u>Volume 1 - 42. Dirge</u>	(0:57)
<u>Volume 1 - 43. Improvisation</u>	(1:22)
<u>Volume 1 - 44. Postlude</u>	(0:36)
<u>Volume 2 - 1. Ping-pong balls</u>	(0:28)
<u>Volume 2 - 3. Fifths and Sevenths</u>	(0:45)
<u>Volume 2 - 9. Escape</u>	(0:31)
<u>Volume 2 - 16. The Buttertly</u>	(1:26)
<u>Volume 3 - 3. Alla Serenata</u>	(3:02)
<u>Volume 4 - 3. In Memorian László Nagy</u>	(3:44)
<u>Volume 4 - 5. Hommage à Handeln</u>	(1:45)

© 2004 HUNGAROTON RECORDS LTD.

[Soproni József:Praeludium és Fúga in Esz \(Első sor.\) Ábrahám Mariann előadásában](#)
(4:15)

[Soproni József:Praeludium és Fúga in G \(Első sor.\) Ábrahám Mariann előadásában](#)
(3:28)

[Soproni József: Praeludium és Fúga in Asz \(Első sor.\) Ábrahám Mariann előadásában](#)
(6:13)

[Soproni József:Praeludium és Fúga in G \(Második sor.\) Ábrahám Mariann előadásában](#)
(5:00)

[Soproni József:Praeludium és Fúga in Desz \(Második sor.\) Ábrahám Mariann előadásában](#)
(4:21)

Soproni József:Praeludium és Fuga in Fisz (Második sor.) Ábrahám Mariann
előadásában (4:44)

SOPRONI: XIV. zongoraszonáta - 2001, és XVIII. zongoraszonáta - 2003, két
ősbemutató (41:39)

SOPRONI JÓZSEF zeneszerző munkásságát a MMA 2020. november 5-én a legrangosabb művészeti elismerésnek számító NEMZET MŰVÉSZE című kitüntetéssel ismerte el. A két szonáta ajánlása: Ábrahám Mariannak. Előadásomba vetett megtisztelő bizalmát megköszönve szeretném a két mű ősbemutatóját minden érdeklődővel megismertetni. A XIV. zongora szonáta (2001) négy tételes mű, melyben a Szerző a régi építkezési elvet érvényesíti, természetesen a saját költői világán keresztül. „Az I. tétel kicsit rapszodikusán tempóváltoztató, színes harmóniakból, figuratív és táncos elemekből tevődik össze. A II. tétel hangzásvilága csengettyű és harangzenék váltakozására épül. Ritmikus elképzelt, versbe szedett zenei szöveg, melynek értelmezését szünetek és koronák tagolása segíti elő. A III. tétel gyászzenére emlékeztet. Az azonosan ismételt akkordok közé dallamos és ritmikus elemek ékelődnek be. A tétel harmónia ismétléssel zárul. A IV. tétel a hagyományos záró tételek gyors mozgásával rokonítható. Virtuóz indítás után kialakul egy játékos, scherzando, vivace ritmikus elemek folyamatából álló soroló, ritmikus téma, mely a darab végén egy elmúló, eltűnő fantáziaszerű lefutással zárul.” A XVIII. zongora szonáta (2003) „Arra törekedtem, hogy benne legyen az eltelt idő sommázata. Soha nem a hangszer kell nézni elsősorban, hanem a zenét! Ez a darab romantikusnak is nevezhető, ugyanakkor erőteljes belső tartása van. Az anyag jobbára csak két-vagy háromszólamú, néhány akkord tömöríti. Az I. tétel indulása a franciás barokk nyelven szólal meg, egy ritmikus intrada, lírai hangon, egy ornamentika, mint a B-dúr Partita kezdete, de modern nyelvezetben kifejtve. A II. tétel: scherzando, nem forszírozni a tempót. Az egész tétel polifonikus, a ritmusokban rejlő poéneket visszafogni. A triolás játékosságnál sokszor meg lehet állni. A III. tétel, benne a Bach idézetekkel... teljesen szubjektív. Önarckép. Az idézetek csak felsejlenek, de ott kell lenniük! Bele kellett lopnom 'Onnan' valami kincset. Az első akkord, bár fényesen, de puhán szóljon! A IV. tételben rohannak, villognak a képek.” A Szerző gondolatai a darabokról. Vagyis hihetetlenül körbe kell járni már egyetlen hangzatot is ahhoz, hogy az ember először megértse, majd meg tudja élni, miért éppen úgy van az leírva. (Á.M.)

Soproni József Zongoraszonáta No. 22. Piano: Ábrahám Mariann (11:02)

Soproni József Zongoraszonáta No. 22.
A 22. szonáta ajánlása: Ábrahám Mariannak.

Dr. Ábrahám Mariann beszéde / VII. Muzsika Hídja Fesztivál 2016.08.21. (5:40)

Dr. Ábrahám Mariann, az Európai Zongoratanárok magyarországi szekciójának vezetője, a
Muzsika Hídja Fesztivál Hangszeres verseny zsűrijének elnöke
(VII. Muzsika Hídja Fesztivál 2016)

XX.

ZSŰRI ELNÖKI ÖSSZEFOGLALÓ

Dr. Ábrahám Mariann beszéde / VII. Muzsika Hídja Fesztivál 2016.08.21. (5:40)

Dr. Ábrahám Mariann, az Európai Zongoratanárok magyarországi szekciójának vezetője, a
Muzsika Hídja Fesztivál Hangszeres verseny zsűrijének elnöke
(VII. Muzsika Hídja Fesztivál 2016)

XXI.

Díjak, kitüntetések

- Magyar Művészeti Akadémia díja, 2017
- Artisjus-díj, 1987, 1999, 2003, 2005, 2007
- Nemzetközi Zenetanári Fórum – Diploma, 2003, (Moszkva, Csajkovszkij Konzervatórium)
- Apáczai Csere János-díj, 1999 (Oktatási Minisztérium)
- World Decade for Cultural Development – embléma, 1996, UNESCO
- Weiner Leó-díj, 1993 (Magyar Alkotóművészek Zenei Szakosztály díja)
- az Árpád Akadémia díjai: aranyérem, ezüst érem – írói és szerkesztői munkáért, Cleveland, 1992
- Kiváló tanár, 1976, 1984